

3439.
Pihlajavesi.

6. Kappale keihäänterästä sarvikiillukkaliuskiota; katkennut molemmista päistä. Toinen puoli vaaleampi kuin toinen. 71 mm ptk, 28 lev, 6½ pks. Ostettu eräältä työmieheltä Eriksson'ilta, joka sen vuorostaan oli ostanut Pihlajavedeltä, jossa se puheen mukaan olisi löydetty erästä pellostä.

7. Latinalainen raamattu 8:o kokoa puukansissa, joita on päällystetty painantakuvilla varustetulla nahalla; kuvat esittävät raamatullisia tapahtumia y.m. Sekä etu- että takakannessa näkyy vuosiluku 1544 (kirjan teksti on painettu v. 1551). Kulmissa messinkiset silat, joita koristaa kolmihaarainen lehti. Etukannen sisäpuolella vanhaa kirjoitusta. Ostettu B.O. Schaumanin kirjahuutokaupasta 1895.

Porvoo.

8. Matala tina-astia kahdella korvalla varustettu, toinen renkaanmuotoinen, toinen simpukankuoren tapainen. Ostettu läkki- ja kupariseppä Forsmanilta Porvoossa. Pohjassa on leima nimellä "H. Kasten".

9. Tinalautanen, jonka pohjassa on leima "Bärholm. Borgå". Ostettu samalta kuin edellinen.

3440.

Förteckning öfver de fynd, hvilka Mag. A. Hackman och studeranden B. Cederhvarf i augusti 1897 vid arkeologiska undersökningar i Nykyrko och Laitila socknar i Åbo län samt öfver de af Mag. Hackman på samma resa uppköpta förmålen.

3440.

I.

Pietilä
gård.

Fynd från ett graffält från yngre järnåldern å Pietilä herrgårds gårdsplan i Hallu by, Nykyrko socken, Åbo län.

Hallu by
Nykyrko s:n
Åbo län.

Den 11-14 augusti 1897 undersökte Mag. A. Hackman och Stöderanden B. Cederhvarf ett ungefär 9 m. långt och 4-6 m. bredt område, som ligger framför vedlidret å nämnda gårdsplan samt från dettas sydöstra knut sträcker sig i sydostlig riktning åt boden och grinden till. (Jfr. kartan). Om tidigare fynd och undersökningar se Katalogen N:o 2524, 1-10; 2906; 3336; 3413.

Om närmare iakttagelser vid undersökningen se Mag. Hackmans berättelse till Arkeologiska Kommissionen.

Fynd från området A.

1. Kedjefragment, som hänga på en bronsten, hvars ena ända är omböjd medan den andra är afbruten. Det hela antagligen fragment af ett bröstsmykke. Kedjornas länkar bestå af små öppna ringar af brons med afrundadt trekantig genomskärning.
2. Kedjefragment, hvars länkar bestå af små öppna smala ringar af brons.
3. En liten blå glaspärla.
4. En liten järnnål, modern?
En täljd benbit, fragment af en kam.
5. Järnfragment: en tjock något böjd järnstång med fyrkantig genomskärning. L. ungef. 8,5 cm.
6. Fragment af en klinknagel.
7. En klinknagel, L. ungef. 3,4 cm.
8. D:o.
9. D:o.
10. Fragment af en klinknagel.
11. Fragment af d:o.

3440. 12. Fragment af en klinknagel.
- Pietilä gård 13. En klinknagel och 2 fragment af dylika
Hallu by, hittade vid sällning af jorden från området A A.
- Nykyrko s:n 14. En bit af smulten brons, hittad som B.
- Åbo län. 15. En ornerad kantbit af ett lerkärl.
16. En lerkärlsbit.
17. Lerkärlsbitar, en af dem med tydliga eld-
spår, kol och grus från den sällade jorden.
18. Brända ben.
19. Mull från området A.
Fynd från området B.
20. 3 klinknaglar; 2 lerkärlsbitar, den ena
ornerad.
21. Den ena ändan af ett hästskoformigt spänne
af brons; ändknappem har formen af en tär-
ning med stympade hörn och är ornerad med
inslagna cirklar med markerad midtpunkt.
22. Efter aflägsnandet af stenen N:o 2 hitta-
des i mullen mellan densamma och stenen N:o
1 samt under den förstnämnda föremålen 22-29.
22. Ett hästskoformigt spänne af brons med (valok.V.A.
ändknappar i form af en månghörnig kristall, 40:14).
- ornerad med punkterade linjer; ringen är sex-
kantig och längsmed öfversidans kanter orne-
rad med inpunsade trekanter; längsta yttre
diametern 5 cm.
23. Ett litet hästskoformigt spänne med änd-
knoppar i form af en tärning med stympade
hörn; ringen på undre sidan platt, på öfre
sidan afrundadt trekantig; orneringen, om en
sådan funnits, utsliten; längsta yttre diametern
3,9 cm.
24. Fragment af en bronsnål, antagligen hö-
rande till 23.
25. En sölja af brons med en vacker spjut- (valok.V.A.
spetsformig torn, ornerad med fina utmed kan- 61:17).

3440. terna löpande streck.
- Pietilä 26. Fragment af en bronsnål omvirad med ett gård, bronsband.
- Hallu by 27. En kantbit af ett orneradt lerkärl.
- Nykyrko s:n 28. 7 hela klinknaglar samt 6 fragment af Åbo län. sådana.
29. Brända ben.
Fynd från området C.
30. Lerkärslbitar.
31. Orneradt lerkärslbit.
32. En spiralfingerring af brons med bredare midtparti.
33. Krokigt föremål af järn, formen påminnande om en skära.
34. Spiraltråd af brons; fragment af en blå glaspärla.
35. Hopsmulten pärla af glasmosaik, h. vid sällning af jorden från området C.
36. 8 hela och 3 fragmentariska klinknaglar, hittade dels vid de med 36 utmärkta ställena, dels vid sällning af jorden från området.
37. Lerkärslbitar, däribland 2 kantbitar.
38. Brända ben.
Fynd från området D.
39. Fragment af en spik, krok eller märkla.
40. En knif med rak rygg; på bettet satt vid upphittandet en tjock skorpa af med rost, sten och brända ben blandad mull. l. 19,6 cm.
41. En märkla af järn.
42. Två och en half små bronsringar från en ked; en bit smultet blått glas.
43. Spiraltråd af brons.
44. 3 blåa glaspärlor, ett fragment af en ked, hvars länkar bestå af 2 små öppna trinda ringar.
45. En bit af smulten brons.

3440. 46. Spiraltråd af brons; en märkla af järn.
- Pietilä gård 47. Blå glaspärkla.
- Hallu by. 48. 12 hela klinknaglar af olika längd samt
Nykyrko s:n 22 fragment af spikar och klinknaglar, hittade
Åbo län. dels vid de med 48 utmärkta ställena, dels
vid sållning af jorden från området D.
49. 7 lerkärlsbitar, däribland en ornerad kant-
bit och en starkt bränd bit, hittade dels
vid de med 49 utmärkta ställena, dels vid
sållning af jorden från området.
50. Brända ben.
51. Mull från området D.
Fynd från området E.
52. Ett litet fragment af en snodd halsring
af brons (?), l. 2 cm.
53. En bit smulten brons.
54. Två bitar d:o.
55. Två spiraltrådar af brons; en spiralfin-
gerring af brons.
56. En spiraltråd; ett fragment af ett aflångt
smalt rembeslag af brons.
57. Fragment af järnnålen till ett spänne; två
spiraltrådar af brons.
58. 6 klinknaglar, nära hvarandra.
59. 3 d:o , nära hvarandra.
60. 23 hela klinknaglar och 60 fragment af
klinknaglar och spikar hittade dels vid de
med 60 utmärkta ställena, dels vid sållning
af jorden från området E.
61. 21 lerkärlsbitar, däribland 4 delvis orne-
rade kantbitar, hittade dels vid de med 61
utmärkta ställena, dels vid sållning af jor-
den från området E.
62. Vid sållning af jorden från området E hit-
tades dessutom föremålen 62 - 71.
62. Ett aflångt rembeslag af brons ; l. 4 cm.

3440. hittadt nära 52.
- Pietilä gård. 63. Fragment af en aflång prydnad af brons,
Hallu by. på hvars undre sida en smal kam är anbragt,
Nykyrko s:n hvilken är genomborrad af små hål; jfr. Aspe-
Åbo län. lin. Antiquités etc. fig. 1424 och 1425.
64. 16 fragment af spiraltrådar af brons; olika längd och tjocklek.
65. Ett litet fragment af en benkam (?), ornerad med parallella fåror.
66. Några bitar af smulten brons.
67. Fragment af små bronskedar.
68. Ett illa brändt fragment af en armring (?), af brons, möjligen af typen Aspelin, Antiquités fig. 1329.
69. En half och 3 hela blåa glaspärlor samt 3 smultna blåa glasbitar.
70. Fragment af en järnnål (?) till ett spänne. *Ei löyfyndt.*
71. En bränd bit flinta.
72. Brända benbitar.
73. Jord, bränd lera och kol från området E.
Fynd från området F.
74. 2 spiraltrådar af brons, den ena af bredare bronsband med isittande rest af en läderremsa.
75. Järnnål till ett spänne; vid hufvudet sitter en med jord, sten och brända benbitar blandad rostklump.
76. En spiralfingerring af brons med trekantig genomskärning (något öfver 4 vridningar); en dubbelpärla af blått glas; en spiraltråd af brons.
77. 2 spiraltrådar af brons: 3 små blåa glaspärlor; ett fragment af en bronsked, hvars länkar bestå i 2 små trinda ringar; en tredubbel tärningspärla af brons.

3440. 78. En märla af järn, 1. 3,5 cm. en spiraltråd af brons. Pietilä gård.
- Hallu by, 79. Fragment af en järnnål (till ett bronsspän-
Nykyrko s:n, ne?).
- Åbo län. 80. Två spiraltrådar af brons: en af eld ska-
dad dubbelpärla af blått glas.
81. 11 hela klinknaglar af olika storlek och
12 fragment af klinknaglar och spikar, hitta-
de vid de med 81 utmärkta ställena samt
vid sällning af jorden från området F.
82. 22 lerkärlsbitar, däribland en ornerad, hit-
tade vid de med 82 utmärkta ställena samt
vid sällning af jorden från området F.
83. Brända ben. Kol.
Fynd från området G.
84. 34 synbarligen till ett och samma lerkärl
hörande fragment, däribland 12 kant- och
ornerade bitar; ornamenten - raka parallela
streck och våglinjer intryckta med en stik-
ka (?)
85. En klinknagel; 1. 3,8 cm.
86. Ett fragment af en massiv bronsarmring med
smalare midt och tjock, tvärt afskurna ändor,
jfr. Aspelin *Antiquities etc.* fig. 1328.
87. 107 spiraltrådar af brons af olika längd;
de flesta rören äro bildade af fin trind
bronsten, några få af något tjockare brons-
band af två olika slag.
88. 15 pärlor af blått glas, några fragment
af dylika samt 3 valsformiga pärlor af brons.
89. 2 formlösa smältklumpar bestående i samman-
smultna glaspärlor, bronsfragment och brända
benbitar.
90. Små bronsfragment af en spiralfingerring,
kedar, spiraltrådar, smältklumpar m.m.
91. Brända ben.

3440. 92. Kol, brända lerbitar, jord från området G.
Pietilä gård Fynd från området H.
- Hallu by, 93. 25 spiraltrådar af brons af olika längd,
Nykyrko s:n den ena bildad af något tjockare bronsband,
Åbo län. de öfriga af fin bronsten, hittade dels vid
de med 93 utmärkta ställena, dels vid såll-
ning af jorden från området.
94. 1 dubbelpärla och 5 enkla blåa glaspärlor
hittade dels vid de med 94 utmärkta ställe-
na, dels vid sållning.
95. Fragment af något föremål af ben, hvars
ena afrundade ända är genomborrad.
96. Två korsformigt lagda och genom en rost-
klump med hvarandra förbundna klinknaglar.
97. En hel klinknagel och 9 fragment af klink-
naglar eller spikar, hittade dels vid de
med 97 utmärkta ställena, dels vid sållning.
98. En större ornerad kantbit af ett lerkärl.
99. Ungefär 15 lerkärlsbitar hittade dels vid
de med 99 utmärkta ställena, dels vid såll-
ning.
100. Brända ben.
101. Bränd lera, kol, formlösa järnfragment,
bronsmulor och jord från området H.
 Fynd gjorda ytterligare vid sållning
 af jorden från området D, E, F och H.
102. Ett trettiotal lerkärlsbitar, däribland 4
ornerade och kantbitar.
103. 11 hela klinknaglar och 10 fragment af klink-
naglar och spikar.
104. 1 pärla af järn.
105. Ett fragment af en benkam (?), orneradt med
inristade rutor och parallela streck.
106. Järnnålen till ett spänne.
107. En spiraltråd af brons, en formlös smält-
klump af blått glas.

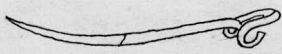
3440. 107 a. Brända ben. Området *γ*.
- Pietilä gård
- Hallu by, 108. Ett -formigt bronsfragment, måhända från en hängprydnad = Aspelin, Antiquités etc, fig 1445.
- Nykyrko s:n
- Åbo län.
109. Fragment af en spiralfingerring af brons.
114. En hängprydnad af brons = Aspelin Antiquités etc. fig. 1445. (110 följer efter 113).
111. Öglan af något hängsmycke af brons ; en spiraltråd af brons; en spik.
112. Åtta spiraltrådar af brons hittade vid de med 112 utmärkta ställena och vid sållning af jorden, 6 af dem hopvirade af van-
113. lig fin bronsten, en af något tjockare d:o, en af ännu tjockare bronsband med trekantig genomskärning.
113. Tre blåa glaspärlor hittade vid de med 113 utmärkta ställena.
110. Fragment af en hängprydnad af brons = Aspelin, Antiquités etc. fig. 1445. 108 och 110 äro måhända fragment af ett och samma föremål. (114 följer efter 109).
114. En hängprydnad af ett rundt genombrutet hängsmycke af brons = Aspelin, Antiquités etc. fig. 1393.
115. En järnnål till ett spänne och en spik.
116. Ett rund genombrutet hängsmycke = Aspelin, Antiquités fig. 1394.
117. En tredubbel tärningspärla af brons; 1. 2 cm.
118. 8 lerkärleksbitar hittade vid de med 118 utmärkta ställena eller vid sållning.
119. Fragment af en bronsked, hvars länkar bestå af 2 små öppna ringar med fyrkantig genomskärning, hittad vid sållning af jorden
120. Ett litet fragment af en hängprydnad =

114 ?

114 ?

3440. Aspelin, Antiquities etc. fig. 1393. Kanske en
Pietilä bit af 114, små kedlänkar hittade som 114.
gård, 121. Brända ben.
Hallu by, Fynd från området K. (I-II-V-VI).
Nykyrko s:ml 122. 68 lerkärlsbitar däribland 8 kant- och or-
Åbo län. nerade bitar, hittade dels vid de med 122
utmärkta ställena, dels vid sällning af jor-
den från området K.
123. 8 spiraltrådar af brons, däribland 1 af
tjockt bronsband med trekantig genomskärning,
de öfriga af fin bronsten, hittade vid de
med 123 utmärkta ställena.
124. En tredubbel tärningspärla af brons.
125. En dubbelpärla, 5 enkla och 1 fragmentarisk pärla af blått glas hittade vid de
med 125 utmärkta ställena.
126. 2 fragment af en spiralfingerring, h. vid
sällning af jorden.
127. Fragment af en pärla (?) af hvitt glas,
h. vid sällning af jorden.
128. 4 hela klinknaglar och 4 fragment af
klinknaglar och spikar hittade dels vid de
med 128 utmärkta ställena, dels vid sällning
af jorden.
129. Brända ben.
Fynd från området L. (V-VI-VIII-VII).
130. Inemot 80 delvis mycket små lerkärlsbitar,
däribland 10 kant- och ornerade bitar.
131. 9 spiraltrådar af finare bronsten, 4 d:o
af starkt bronsband med trekantig genomskär-
ning, hittade dels vid de med 131 utmärkta
ställena, dels vid sällning af jorden.
132. 1 gul glaspärla: 15 enkla (några defekta),
1 tredubbel och 3 dubbla pärlor af blått
glas, hittade vid de med 132 utmärkta stäl-
lena eller vid sällning af jorden.

3440. 133. En spiralfingerring af brons med bredare
Pietilä gård, midtparti.
- Hallu by, 134. Spiralformigt hopvirad bronstråd.
- Nykyrko s:n 135. Två tredubbla tärningspärlor af brons, den
Åbo län. ena hittad i den sållade jorden.
136. En spiralformigt omböjd järnten, fragment
af ett hästskoformigt järnspänne (?).
137. Två runda genombrutna hängsmycken af brons =
Aspelin, Antiquités etc. fig. 1394.
138. Ett spiralformigt omböjdt fragmentariskt
bronsband med trekantig genomskärning och
skarpt framträdande midtås ; hittade
vid sållning af jorden. (Antagligen ändan
af ett spiralband).
139. Smältklump af brons, h. som 138.
140. Brända ben, kol.
- 140 a. Fragment af en benkam, i museet upptäkt
bland de brända benbitarna.
Fynd från området M.
141. Inemot 50 lerkärlsbitar, däribland 17 orne-
rade och kantbitar hittade vid de med 141
utmärkta ställena eller vid sållning af jor-
den.
142. 5 spiraltrådar af brons, den ena af tjocka-
re bronsband med trekantig genomskärning, hit-
tade dels vid de med 142 utmärkta ställena,
dels vid sållning af jorden.
143. En rund genombruten spännbuckla af brons
af H. Appelgrens typ (jfr. Finskt Museum
1897, sid. 1 fig. 1), diametern ungefär 7,4 cm.
144. 2 klinknaglar af järn.
145. En ungefär jämbred spiralfingerring af
brons.
146. Ett fragment af en bronsked, länkarna bestå
i formigt böjda bronstenar; keden hänger
i en större öppen bronsring; l. 12,3 cm.

3440. 147. Ett fragment antagligen af samma ked som Pietilä gård, 146: 1. 7,7 cm.
- Hallu by, 148. Det ena ändstycket af en af tre bronsstänger hopsnodd halsring (eller bälte?), ändan Nykyrko s:n bildas af en ögla. Åbo län.
149. 10 blåa glaspärlor, några af dem fragmentariska eller skadade af eld; 3 smältklumpar af blått glas: hittade dels vid 149, dels i den sållade jorden.
150. Föremålen 150-153 äro hittade i den sållade jorden.
150. 2 tredubbla tärningspärlor.
151. En 12 kantig bronspärla; några länkar af en bronsked, bestående i öppna ringar; två fragment af en spiralfingerring; en smältklump af brons.
152. Spetsen af en järnknif.
153. 7 fragment af åtminstone 4 järnnålar till spännen af typen
154. Brända ben, kol, bränd lera.
Fynd från området N.
155. 51 lerkärlsbitar, däribland 21 ornerade eller kantbitar, hittade vid de med 155 utmärkta ställena eller vid sållning af jorden från området.
156. 3 hela klinknaglar och 13 fragment af klinknaglar (och spikar) hittade vid de med 156 utmärkta ställena eller vid sållning af jorden från området.
157. En rund genombruten hängskifva af brons = Aspelin, Antiquités etc. fig. 1306.
158. 4 hela, ehuru delvis af elden skadade blåa glaspärlor samt hälftan af en sådan pärla, hittade vid de med 158 utmärkta ställena eller vid sållning af jorden.
159. 5 spiraltrådar af olika längd och tjock-

3440. lek, hittade dels vid de med 159 utm. stäl-
Pietilä gård lena, dels vid sållning af jorden.
- Hallu by, 160. En rund genombruten skifva = 157.
- Nykyrko s:n 161 - 162 äro hittade vid sållning af jorden
Åbo län. från området:
161. En dubbel och en tredubbel tärningspärla
af brons.
162. En bronsten, antagligen fragment af en
spiralring (?) ; ett fragment af en
bronsked med 3 länkar, bestående i små rin-
gar med afrundadt trekantig genomskärning.
163. Brända ben.
Fynd från området 0.
164. 9 lerkärlsbitar, däribland 5 ornerade eller
kantbitar, hittade dels vid de med 164 ut-
märkta ställena eller vid sållning af jorden
från området.
165. Fragment af ett rembeslag af brons, be-
stående af tvänne ungefär 1 cm. breda och
4 cm. långa med en bronsnit vid hvarandra
fästa bronsribbor.
166. En dubbel tärningspärla af brons.
167. 4 spiraltrådar af brons, hittade dels vid
de med 167 utmärkta ställena, dels vid såll-
ning af jorden från området.
168. Två dubbelpärlor af brons.
169. Fragment af en spik med pilspetsformigt
hufvud.
170. Fragment af en spiralring af brons
med bredare orneradt midtparti.
171. Fragment af en tre bronsstänger hopsnodd
halsring (eller ett bälte).?
172. 2 blåa glaspärlor, hittade vid sållning
af jorden från området.
173. Brända ben; ett fragment (af en klink-
nagel?).

3440. Fynd från området P.

- Pietilä gård 174. 19 lerkärlsbitar, bland hvilka en ornerad.
 Hallu by, 175. Fragment af en bronsked, hvars länkar bestå
 Nykyrko s:n af till $2\frac{1}{2}$ hvarf spiralvridna bronstenar.
 Åbo län. 176. Fragment af ringen till ett hästskoformigt
 spänne, med resten af bronsnålen, som är vri-
 den omkring ringen; ringens öfversida är or-
 nerad med rader af små inslagna trekanter;
 öfversidan trekantig; undersidan afrundad.
 177. 4 valsformiga blåa glaspärlor, en ursprung-
 ligen fyrdubbel glaspärla af obestämbär färg,
 smultet blått glas, hittade vid sällning
 af jorden från området.
 178. En fyrkantig järnspik (?).
 179. Brända ben.

Fynd från området Q.

180. 67 lerkärlsbitar, bland hvilka 19 kant-
 eller ornerade bitar, hittade vid 180 och
 vid sällning af jorden från området.
 181. 2 spikar, 7 klinknaglar och 12 fragment
 af såväl klinknaglar som spikar; alla af
 järn.
 182. Fragment af en knif med rak rygg och
 lång tånge; l. 14,9 cm. (spetsen afbruten).
 183. Ett i elden illa medfaret fragment af
 en armring af brons af typen Aspelin, Anti-
 quités etc. fig. 1624.
 184. Ett rundt genombrutet skifformigt häng-
 smycke af brons af typen Aspelin, Antiquités
 etc. fig. 1306, med söndrig ögla och ska-
 dadt vid nedre kanten.
 185. Järnnålen till ett spänne, betäkt med rost,
 vid hvilken mull och små stentar sitta fast.
 186. En spiralfingerring af brons, jämbred,
 2 vridningar; vid ringen hänger ett fragment
 af en kedlänk af brons.

3440. 187. Ett rundt genombrutet hängsmycke af typen
Pietilä gård. Aspelin, Antiquites etc. fig. 1306, såsom
Hallu by, 185 skadadt vid nedre kanten och vid öglan.
Nykyrko s:n 188. Fragment af järnnålen till ett spänne. *Sattas*
Åbo län. 189. 3 spiraltrådar af brons, olika längd och
tjocklek.
190. Ett helt och ett fragmentariskt genombru-
tet hängsmycke af brons af typen Aspelin,
Antiquites etc. fig. 1394.
191. Fragment af en halsring (?), hopsnodd
af 3 platta omkr. 3 mm. breda bronsband.
192. En hopsmulten glasmosaikpärla (på några
ställen framträder röd färg) samt en i el-
den illa medfaren blå glaspärla.
193. Fragment af en spiralfingerring af brons.
194. Brända ben.
Fynd från området R.
195. 21 lerkärlsbitar, bland hvilka 5 kant- och
ornerade bitar, hittade dels vid de med 195
utmärkta ställena, dels vid sällning af jor-
den från området.
196. Fragment af ett hästskoformigt bronsspänne;
knoppen prydd med 4 uppstående piggar; ringens
öfversida trekantig, undersidan likaså.
197. 2 spiraltrådar af brons.
198. Fragment af en bronsked, hvars länkar
bestå af spiralringar.
199. Skifformigt järnfragment.
200. Brända ben.
Fynd från området S.
201. 43 lerkärlsbitar, bland hvilka 3 kant-
och ornerade bitar, hittade dels vid de med
201 utmärkta ställena, dels vid sällning af
jorden från området.
202. En fragmentarisk och 3 hela klinknaglar,
hittade dels vid de med 202 utmärkta stäl-

3440. Lena, dels vid sällning af jorden från området.
 Pietilä
 gård, 203. 4 blåa glaspärlor, delvis af elden skadade;
 Hallu by, 4 fragment af blåa glaspärlor; en formlöst
 Nykyrko s:n smultet blått glas, hittade dels vid de
 Åbo län. med 203 utmärkta ställena, dels vid sällning
 af jorden från området.
204. Två tredubbla tärningspärlor af brons.
 205. Fragment af en bronsnål (?).
 206. En omböjd smal järnstång (fragment af en
 nyckel?).
 207. Brända ben. Kol.
 Fynd från området T.
208. 15 lerkärlsbitar, bland hvilka 2 kantbitar,
 hittade dels vid de med 208 markerade stäl-
 lena, dels vid sällning af jorden från om-
 rådet.
209. Fragment af ett bryne af skiffer (?), 1.
 6 cm. br. 3,5 cm.
210. 2 fragment af åtminstone en klinknagel
 samt en hel klinknagel.
211. En tredubbel tärningspärla.
 212. 6 spiraltrådar af brons, hittade vid de
 med 212 markerade ställena eller vid säll-
 ning af jorden från området.
213. 3 hela, 3 halfva blåa glaspärlor samt en
 i elden droppformig utdragen dylik pärla,
 hittade dels vid de med 213 markerade stäl-
 lena, dels vid sällning af jorden från om-
 rådet.
214. En formlös smulten bronsbit.
 215. Järnslag och kol.
 216. Brända ben.
 Från ett ställe midt på gårdsplanen:
217. Två sammanhörande fragment af en spiralfin-
 gerring med bredt medels punkterade streck

3440.
Pietilä gård
Hallu by,
Nykyrko s:n
Åbo län.

orneradt midtparti.

II.

Förteckning öfver de af Mag. A. Hackman i augusti 1897 i Nykyrko s:n uppköpta förhistoriska jordfynden.

218. Ett smalt enäggadt järnsvärd med kort och smal parerstång af järn; svärdet är - tack vare glödpatinan - ovanligt väl bibehållet och endast lindrigt böjdt, 72 cm. långt. däraf klingan 58 cm, den största bredden utgör cm; ryggen är rak; parerstången synes bestå af två vid ändorna hopvessade järnribbor, hvilka i midten omsluta den smala tången. Jfr. Rygh, Norske Oldsager fig. 491 och 499. Knappen saknas.

Svärdet hittades år 1874 af torparen Wilhelm Wahllund i ett stenröse å en Soukuvainio benämd och till Pietilä gård hörande åker, då stenarna från röset bortfördes för att användas till en brobyggnad och till handtaget fram emellan stenarna. Rösets diameter lär hafva hållit omkring 2 famnar. Rösets läge är angifvet på en kopia af en karta öfver Pietilä gårds ägor från åren 1771 och 1773.

Hannu
hemman,
Hallu by,
Nykyrko s:n
Åbo län.

219. En öppen mot ändorna starkt afsmalnande armring af brons; ändorna nära hvarandra; största bredd vid midten ungef. 9 mm., största yttre diameter 6,5 cm. genomskärningen vid midten spetsig oval.

Funnen i maj år 1897 af husbonden Herman Peltonen vid gräfning i en åker, tillhörig Hannu hemman, Hallu by, Nykyrko s:n. Vid samma ställe är tidigare hittadt ett svärd.

220. Ett litet hästskoformigt spänne af brons med fyrkantig genomskärning; knapparna fyr-

3440. kantiga; öfversidan prydd med inslagna tri-
Linnanluhta anglar; tornen i behåll; största diameter
Luukala hmn 2,7 cm.
- Hallu by, F. 1 oktober år 1896 af husbonden Otto
Nykyrko s:n Luukala på Linnanluhta-äng, tillhörig Luukala
Åbo län. hemman, vid gräfning.
221. Fragment af en stridshammare af järn, hvars
ena ända består af en trubbig hammare, den
andra af en näbbformig hacka; både den öfre
och den nedre delen af järnskaftet äro frag-
mentariska. Formen påminner mest om en strids-
hammare (Falkenschnabel) afb. hos A. Demmin,
Die Kriegswaffen (1886) sid 602, fig 9. L.
15 cm. F. på samma äng som N:o 220, men
icke alldeles invid spännet.
- Nohkola 222. Den ena hälften af ett rundt genombrutet
hmn. skifformigt hängsmycke af brons af typen
Hallu by, Aspelin, Antiquités etc. fig. 1393.
Nykyrko s:n
- Åbo län. 223. Fragment af en bronsked, hvars länkar
bestå af små öppna relativt breda ringar;
tre länkar i behåll.
224. En formlös hopsmulten bronsbit.
- Föremålen 222-224 äro af drängen Janne
Blom funna under en sten vid plöjning i en
åker norr om Nohkola hemmans åbyggnader.
- III.
- Pärkkö hmn, Fynd från ett jordblandadt stenröse å
Kodiala by, Pärkkö hemmans ägor, Kodiala by, Nykyrko s:n,
Laitila s:n ungefär 150 m sydväst från Pärkkö hemmanets
Åbo län. åbyggnader, undersökt den 16-18 augusti år
1897 af Mag. A. Hackman och Studeranden
B. Cederhvarf. Jfr. Hackmans berättelse till
Arkeologiska Kommissionen och de af honom
och Cederhvarf uppgjorda kartorna.
225. Fragment af en järnked, bestående af små
öppna järnringar; 4 länkar; funnet vid 4

3440. (jfr. kartan) nära bottnen eller 90 cm. under rösets yta.
- Pärkkö hm.,
Kodiala by, 226. Fragment af antagligen samma järnked bestående af 2 länkar; funnet vid sållning af jorden från området nära 4.
- Laitila s:n,
Åbo län.
227. Fragment af en spjutspets med ett mycket skadadt tämligen platt blad och en holk, som vid mynningen är rund, medan den högre upp möjligen har varit mångkantig; l. 20,5 cm; f. vid 13, 45 cm under rösets yta.
228. Fragment af en knif med krokig rygg och skadad ägg; l. 17 cm; f. vid 13.
229. Ett antal små skifformiga järnfragment f. vid 13, 46 och 49.
230. Ett fragment af en benkam, hittadt under ett lager af brända ben vid 17.
231. En liten järnspik, f. vid 22 under en af de yttersta stenarna.
232. Spetsen af en järnknif med krokig rygg f. vid 24 på en sten, som var betäkt med en annan.
233. Två spiraltrådar af brons, den ena 5 cm, den andra 3,2 cm. lång, f. vid 27 invid samma sten, på hvilken knifspetsen 232 hittades.
234. En pincett af brons, hängande i en bronsring; pincetten är under öglan prydd med tre grupper tvärstreck, mellan hvilka de bägge kanterna uppvisat halfcirkelformiga inskärningar; pincettens längd 7,3 cm; ringen är prydd med en omkring periferin löpande fåra, den yttre diameter 1,6 cm. F. vid 28. (valok.V.A. 36:2).
235. Två fragment af en benkam, af hvilka det ena har gått förloradt; i det andra fragmentet sitter en bronsnit. F. vid 28.
236. Fragment af en knif med rak rygg, afbru-

3440. ten spets, nött ägg och lång tånge; l.
Pärkkö hmn, 13, 5 cm; funnet vid 29.
- Kodiala by 237. En liten järnsölja utan torn, f. vid
Laitila s:n sållning af jorden från området vid 29 och
Åbo län. 25.
238. Fragment af en 5 cm bred öppen, femryg-
gig järnring (fingerring?); yttre diameter
ungefär 1,8 cm; f. vid 34.
239. Fragment af en knif med krokig rygg;
f. vid 35. Längd 10,5 cm.
240. En sölja af brons, hvars rembeslag af-
slutas med ett stilliseradt djurhufvud; söl-
jans ring är oval; djurhufvudet och halsen
äro prydda med fina parallela tvärstreck;
l. 5 cm; f. vid 37. (valok.V.A.61:4).
241. Ett skifformigt järnfragment, möjligen
från ett beslag = 245; f. vid 38.
242. En rakknif (?) af järn med inåtsvängd
rygg, utåtsvängd ägg och ett smalt handtag
som utgående från ryggen bildar en båge
i riktning mot äggen och rullar upp sig
i en spiral; l. 7,1 cm; f. vid 39. (valok.V.A.
63:2).
243. Fragment af en spik eller ett stift, må-
hända från beslaget N:o 241; l. 3,2 cm;
f. vid sållning af jorden från området
vid 37-39.
244. Ett bågspänne af järn med skadad nålhy-
sa, nålen är lagd under spännets båge och
afbruten vid axeln; den smala foten är
prydd med knappast sköjnbara tvärstreck;
vid nålens båge är medels en kort järnked
fäst en liten vid hvarädera ändan genomborrad
och vid midten och nära ändorna med ingrave-
rade ringar prydd järnstång, som synes hafva
bildat en länk i en bröstked; spännets
längd 4,75 cm, stångens 6,2 cm; f. vid 41.

3440. 245. Fragment af ett aflångt järnbeslag med ett ännu kvarsittande järnstift, (det andra icke mera i behåll); skifvans längd 4,5 cm, stiftets ungefär 3 cm. f. vid 45.
- Pärkkö hm. Kodiala by, Laitila s:n Åbo län. 246. Två lindrigt kupiga fragmentariska järnskifvor, den ena genomborrad af en spik; måhända fragment af beslaget till handtaget till en sköld (?),; l. 7,05 cm och 6,5 cm; f. vid 46.
247. Fragment af ett järnstift med platt huvud, under hvilket ett litet fragment af en järnskifva, genom hvilken stiftet synes vara slaget, sitter kvar; f. vid 47.
248. Fragment af en smal trind halsring af brons; den ena ändan är tvärt afbruten, den andra skadad i elden; l. 12,9 cm; f. vid 48.
249. En järnsölja med smal afrundad fyrkantig ram, största längd 3,5 cm; f. vid 49.
250. Fragment af en liten öppen järnring; bredd 0,75 cm; f. vid sällning af jorden, sannolikt från trakten omkring 34, 36.
251. Två tångdelar af två knifvar, funna vid sällning af jorden från ställen inom röset, hvilka ej mera kunna närmare angifvas.
252. Obrändt djurben () f. vid 7.
253. Obrändt djurben () f. vid 8 i ett djup af 60 cm under rösets jordyta.
254. Obrändt djurben f. vid 9 i ett djup af 70 cm under rösets yta.
255. Tand af f. vid 15.
256. Käkben af f. mellan 41 och 44.
257. Obrändt djurben hittadt vid sällning af jorden från ett ställe inom röset, som ej mera kan angifvas.

3440. 258. En bit bränd lera, antagligen ett fragment af ett lerkärl; f. vid 49.
- Pärkkö hmn,
Kodiala by, 259. 74 bitar af bränd lera, de flesta ganska små, hvilka till största delen äro uppsamlade nära rösets östra kant vid 3 och 4. Antagligen äro dessa bitar icke fragment af något lerkärl, utan beteckna det ställe, på hvilket något bål har stått.
260. Kol, hufvudsakligen uppsamlad från rösets sydöstra del; jfr. 259.
261. Prof på bränd sten; uppsamlad från rösets sydöstra del; jfr. 259.
262. En större bit slagg; f. vid 44.
263. En mängd brända ben, större bitar och helt små smulor, samt jord och grus från området 34-40.
264. En i förhållande till rösets storlek mycket stor mängd brända ben, uppsamlade på de på kartan utmärkta ställena.

3441. Förteckning öfver de fynd, hvilka Mag. A. Hackman och Studeranden B. Cederhvarf gjort vid en den 21 och 23 augusti 1897 värkställd undersökning af ett jordblandadt stenröse invid Köönikänmäki hemmans åbyggnader, i Paistila by af Kumo socken samt öfver de vid samma tillfälle uppköpta fornsakerna.

I.

Fynd från stenröset på Köönikänmäki. Jfr. A. Hackmans berättelse till Arkeologiska Kommissionen samt den bifogade kartan. Om tidigare fynd å samma ställe se katalogen